1ste. JAARGANG. CURAÇAO DEN 6n. September 1884. N° 36.

AMIGOE DI CURAÇAO.

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2. met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
OP CURAÇAO,
PLEIN VAN PIETERMAAL N° 129.

De Agentuur
ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, *Curaçao.* — Otrabanda.
J. AN CAPRILES, *Aruba.* — Playa.
JOSE A. ROSA HERRERA, *Bonaire.* — Playa.

E Coerant aki ta sali Toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.– pa tres luna, pagar padelanti.
Pa bujaroan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

EEN BEKRONINGSFEEST.

Wie zich Zaterdag, 30 Augustus ll. des avonds tegen klokslag 8 uren aan den ingang van de zaal der Buiten-Societeit bevonden heeft, en gevolg kwam geven aan de beleefde uitnoodiging van *de Curaçaosche Commissie der Internationale Tentoonstelling te Amsterdam* om het aangekondigde bekroningsfeest bij te wonen, werd er spoedig aangenaam gestemd door de tegenwoordigheid van honderden Curaçaonaars, al mochten deze ook letterlijk den weg versperren naar de eigenlijke plaats der feestviering. Men behoefde echter geen oogenblik verlegen te wezen met zijn entree kaart, die toch zoo moeilijk een doortocht banen kon door die talloozen, welke op de binnenplaats en in de gaanderijen een ondoordringbaren levenden muur of verschansing vormden; want aanstonds wisten de wakkere Ceremonie-meesters scherpzinnig de uitverkorenen onder de menigte te herkennen en hoffelijk naar een bestemden of open zetel te geleiden.

De schitterende zaal binnengetreden, hebt ge nog even den tijd, een korten groet met uwen vriendelijken buur of met een verren vriend te wisselen; ook een oogenblik moogt ge uw maat nog opvalen aan de geliefde en alom in de zaal tegenwoordige driekleur van Nederland; maar spoedig weerklinken de feestelijke tonen van het volkslied, en uwe blikken, — die reeds met voldoening het borstbeeld van den Koning tusschen een paar keurige decoraties hadden zien prijken, en met bewondering den troon gingen bestijgen, waarop de schutsengelen en de attributen van Wetenschap, Kunst en Nijverheid tentoon waren gesteld,— wenden zich eerst, onwillekeurig, naar het flink bezette orkest van Curaçao's muziekgezelschap *Harmonie*, om vervolgens te zamen met de *Commissie van Geleide* aan den hoofd-ingang der feestzaal den H. E. G. Heer Gouverneur te ontmoeten en eerbiedig naar den eerezetel, ter zijde van genoemden troon, te volgen.

Het verslag eener feestviering is uit zijnen aard een *in memoriam.* Op de eerste plaats komen dus die Ingezetenen onzer Kolonie in aanmerking, wier wetenschap, kunst en nijverheid op de Amsterdamsche Tentoonstelling in den grooten en edelen wedstrijd der volkeren met lauweren werden bekroond. De volgende bekroonde namen blijven dan onder ons in eervol aandenken!

De Aruba Phosphaat Maatschappij, voor phosphaat, *gouden* medaille.

De heer W. Chapman, voor zout, *zilveren* medaille.

De heer G. Dard, voor een mahoniehouten kast, *zilveren* medaille.

De heeren J. A Jesurun & Zoon, voor zout, *zilveren* medaille.

De heer L. V. Leyba, voor zout, *zilveren* medaille.

De heer J. B. van der Linde Schotborgh, voor oranjeschillen *zilveren* medaille.

De heer W. Chapman, voor brazillettehout, *bronzen* medaille.

De heer Dr. C. T. Epp, voor opgezette insecten, *bronzen* medaille.

De heeren Faarup & Gorsira, voor dividivi, *bronzen* medaille.

Mevrouw Mercedes L. de Henriquez, voor wassen vruchten, *bronzen* medaille.

De heer Henry P. Kranwinkel, voor photographieën, *bronzen* medaille.

De heer W. F. Pierre, voor rum, *bronzen* medaille.

De heer R. Scublette, voor photographieën, *bronzen* medaille.

De heer Gijsbert P. de Windt, voor een mahoniehouten tafel, *bronzen* medaille.

De heer D. A. Cardoze, voor sigaren, *eervolle vermelding.*

De heer H. Heijer, voor een miniatuur negerhut, *eervolle vermelding.*

De heer M. Nieuw, voor dames-en heerenschoenen, *eervolle vermelding.*

De heer J. Pietersz, voor houtskolen, *eervolle vermelding.*

De heer J. B. v. d. Linde Schotborgh, voor dividive, *eervolle vermelding.*

Mevrouw de Weduwe Schoonewolff, voor sigaren, *eervolle vermelding.*

BOVENDIEN zijn aan den Zeer Eerwaarden heer A. J. van Koolwijk, pastoor op Aruba, voor verschillende oudheden en voortbrengselen van Curaçao en Aruba, die door bemiddeling der Curaçaosche Commissie naar de tentoonstelling te Amsterdam zijn gezonden, toegekend een *gouden* medaille, 2 *zilveren* medailles en een *bronzen* medaille.

De plechtige uitreiking van de teekenen der zegepraal werd voorafgegaan door een redevoering van den President der Commissie, den Heer *M. P. Curiel* en ingeleid met een korte maar hartelijke toespraak van den Eere-Voorzitter, onzen Geërbiedigden Landvoogd.— Met stille aandacht luisterde de toegestroomde menigte naar den heer *Mr. R. M. Ribbius*, die bovengemelde Ingezetenen of hun vertegenwoordigers naar de plaats der bekroning opriep, waar zij uit handen van den Eere-Voorzitter hun diploma of medaille kwamen aanvaarden.

Na deze plechtigheid bracht de muziek der *Harmonie* hare ovatie aan de bekroonden, wien vervolgens ook de gelukwenschen van den President en de warme toejuiching der aanwezigen ten deel vielen.

Deze laatste der werkzaamheden van de Commissie der Tentoonstelling moet ongetwijfeld niet onder de gemakkelijkste gerekend worden. Vol moed aanvaardden de Leden in het jaar 1882–83 hunne moeilijke taak, om voor het aanschijn der Volkeren te doen blijken, dat ook de Nederlandsche Kolonie Curaçao op velerlei gebied iets uitstekends vermag te leveren; en de uitkomst bekroonde evenzeer de bekwaamheden van de Inzenders, als den hoogst verdienstelijken arbeid der Commissie: met eer en lauweren kwamen beiden uit dien roemrijken strijd, over wiens verheven doel, onbloedige wapenen, en glorievolle zegeteekenen door den Voorzitter, den heer *M. P. Curiel*, zoo breed en heerlijk, met zooveel verheffing en geestdrift op den Feest-avond gesproken werd.

Maar hoe nu met die behaalde lauweren op waardige wijze den schedel der overwinnaars gesierd?— Onze Landvoogd zelf wilde de eerepalmen uitreiken; geheel Curaçao moest er getuige van wezen; bekwame handen wenschten de schoonste zaal, die men hier welwillend tot feest-lokaal beschikbaar had gesteld, in feestdos te tooien; eindelijk, de leden der *Harmonie* beloofden hunne beste stukken gedurende de plechtigheid ten gehoore te brengen — en ziedaar, wat de laatste arbeid der Commissie van Tentoonstelling heeft tot stand gebracht! Inderdaad het was een waardig bekroningsfeest op dien avond; een feest, echt nationaal en van een edel Curaçaosch karakter. Noem dat feest niet grootsch, niet prachtig of schitterend!

Schitterend was alleen het licht der feestzaal, dat in volle stroomen nederviel op eene versiering, waarin de heeren *A. S. de Pool* en *J. Capriles* geest en gedachten, en bijgevolg zooveel leven en levendigheid hadden aangebracht! Prachtig alleen dat gedeelte van des Voorzitters voortreffelijke rede, toen hij terecht ging betoogen, hoezeer, even als bij de tournooien der Middeleeuwen, ook nog in onze dagen, na een grooten wedstrijd des geestes, hoogere wijding aan het uitreiken der behaalde zegeteekenen kan gegeven worden door de tegenwoordigheid der vrouw, schitterende in hare edele en beminnelijke deugden. Van grootschheid kon insgelijks geen sprake zijn, waar de gulle hartelijkheid van broeders jegens broeders zoo bij uitnemendheid heerschende was!

De vermelding van het Bekroningsfeest wordt eerst volledig, als wij hier nog in herinnering brengen, dat de hulde en dank, die bij monde van den President door de Commissie van de Tentoonstelling aan allen werd toegebracht, die, elk op zijne wijze, tot verhooging der feestelijkheden van dien avond hadden medegewerkt, ook ten volle verdiend waren.

Onzerzijds gelooven wij, dat de Kolonie Curaçao trotsch mag wezen op hare thans zoo plechtig bekroonde Ingezetenen. Blijve zij ook immer erkentelijk jegens de edele mannen,— aan wier hoofd wij met vreugde onzen Geëerbiedigden Landvoogd zagen optreden — die Curaçao den weg naar de Wereld-Tentoonstelling van Amsterdam gewezen, en hierdoor bij velen een rechtmatig gevoel van eigenwaarde, bij anderen, zelfs sluimerende krachten opgewekt hebben, waar men niets minder dan grooten zegen voor de toekomst onzer dierbare Kolonie van verhopen mag.

NOS POLITICA DI DEN TERA

DESPUES DI MORTOE DI

S. A. R. PRINS ALEXANDER.

Den nos number di 16 di Aug. nos por a informa nos lectornan di opinion di *Pais strangero*, riba algun consecuencia politica, koe mortoe di S. A. R. Prins Alexander por a trece pa Hoelanda; i resultadoe final di toer opinionnan-ai tabata, koe na nos horizont politica, no ta parce ni un senjal di menazamentoe, di manera koe nos no tien ningun razon di tien miedoe ni cuidao pa independencia di Hoelanda.

Awor si nos tira un bista riba estadoe di Hoelanda di den tera mees, manera é ta para pa ta, pa motiboe di mortoe di Prins Alexander, anto ni den coerazon di puebel Hoelandes, koe tien fama pa su sabiduria i su respect pa ley, ni den nos Constitucion (grondwet) mees, koe també ta regla porvenir di Hoelanda, nos ta haja razon di mas chikitoe pa tien miedoe ni cuidao pa nos porvenir.

Ningan hende den tera no ta disputa dereche di nos Wilhelmina chikitoe di ta Sucesora [es koe meste sigi]riba Trono; segun Constitucion e cuestion-ai ta asina klaar, koe un discusion dreche no ta posibel. Sin embargo, nos Kroonprinses no tien awor sino 4 anja, i segun art. 34 di Constitucion Rey ta mayor di edad, (monde) ora é cumpli su 18 anja, i segun art. 35, mientra é no ta monde, é ta para bao di tutela [bao di voogd] di algun miembro di Cas Real i algun Hoelandes notabel. Naturalmente no tien cuestion di voogd, mientra tantoe e Rey, koe ta manda, ta na bida, maar lo e voogdnan tini na manda, asina pres é moeri.

Asina Prinses Wilhelmina lo para bao di tutela té na su 18 anja. Maar, Dios warda nos, lo ké pa motiboe di edad haltoe di su tata no ta muchoe foi camina, si Rey bin moeri, promé k'e tempoe-ai kende lo ta e voogdnan? Nos a tendé caba, koe Constitucion ta *manda* e tutornan; é ta bai mas aleuw i é ta moenstra tambe, *si tempoe* lo nan meste ta nombrá.

Segun art. 36 i 37, ley lo regla e tutela i nombra tutornan, i e dos Kamernan den un Zitting reuní, lo trahá e ley-aí duranti bida di Rey. Sigur e trahador di Constitucion kier a proveni, koe consideracion di delicadeza pa algun persona, of entriga di Hof of di cualkier otro koe lo por tini na ora di regla e tutela, haci un mal influencia, i ta p'esai el a manda, koe e reglamentoe meste socedé na un tempoe koe hende lo por tien menos miedoe di un tal influencia. Di akí ta sigi anto, koe Ministeri lo meste toema e asuntoe-aí na mas den poco tempoe i hibéle den Kamer. Asina pres e ley ta trahar i e voogdnan ta nombrar, promé koe nan toema e tutela, lo nan bini den un Zitting di dos Kamernan reuní, i dilanti President lo nan haci e huramentoe i promesa koe ta sigi:

"Mi ta hura [priminti] di ta fiel na Rey; mi ta hura (priminti) di cumpli religiosamente toer e obligacionnan, koe e tutela ta pone riba mi, i di haci mi posibel pa inspira na Rey adhesion (pegamentoe) na Constitucion i amor pa su puebel. Asina berdad Dios Todopoderoso judá mi. [Esai mi ta priminti]."

Nos Constitucion i principio di esnan koe a trahéle, ta pone, koe voogdnan lo inspira na rey futuroe (koe lo bin ta) solamente adhesion na Constitucion i amor pa su puebel; i di amor i respect pa Dios, é no ta papia ni un palabra.

Un ley lo mesté ta traha prontoe pa reglamentoe di tutela, coe un otro ley i na bida di Rey: regencia tambe lo meste ta reglá, es decir: lo nan meste nombra un Regente, koe durante Reina no ta mondig ainda, lo meste tene (waarnemen) poder di Rey. Esai ta e palabra koe Constitucion ta usa den su art. 40. Bonita eno a. E mees ley, koe ta haci esaí lo regla també n'e mees tem sucesion (sigimentoe) di regentnan, té ora Reina bira mondig. Asina e Kamernan no tien noode di haci esaí unbé, maar nan lo por warda té ora un regente moeri p'é nombra, otro si ta di mester.

Asina prés e regente ta nombrá, e meste haci den un Zitting di e dos Kamernan reuní i dilanti di President e huramentoe i promesa koe ta sigi:

"Mi ta hura (priminti) di keda fiel na Rey; mi ta hura (priminti), mientra tantoe Rey ta menor di edad, di mantene i sostene poder di Rey i Constitucion di Tera.

"Mi ta hura (priminti) koe lo mi defendé i warda coe toer mi facultad independencia i territoria di Nacion; koe lo mi protege libertad, derechi general i particular di toer Rey su sugetoenan i di cada unoe, i lo mi usa toer medio koe leynan ta pone na mi disposicion, pa conserba i favorece bienestar general i particular, manera un regente bon i fiel ta obligá di haci. Asina berdad koe Dios Todopoderoso judá mi. (Esaí mi ta priminti)."

Constitucion a provini tambe e casoe, koe leynan pa regla tutela i regencia no ta hacir na bida di Rey. Den e casoe-aí despues di mortoe di Rey, Kamernan lo regla tutela, ma promé, si ta posibel, nan meste tende algun parente di mas acerca di e Rey hoben riba reglamentoe di e tal ponementoe di voogd. Lo ké ta toca na "tenementoe" di poder, si na mortoe di Rey no ta existi ningun ley riba regencia, esaí lo socedé den Raad van State, uní coe cabeznan di Departament Ministerial, té ora Kamernan nombra un regente.

Meescos koe despues di mortoe di Rey, Prinses Wilhelmina a worde generalmente reconocir pa Sucesora riba Trono. Den e courantnan koe a trata di e asuntoe-aí nan a declara e opinion, koe la Reina Emma ta e regenta indicá. Nos tambe ta di e opinion-aí, no solamente pasobra tien capacidad koe ta haciéle bon p'e empleo-aí, maar també pasobra su nombramentoe lo no haci ningun hende mal contentoe.

Hende no por sigura, koe Constitucion ta kitele afó, pasobra ningun camina é no ta papia di un Regenta (muher); é no papia tampoco di un Reina, maské na hopi camina é ta trata di sucesion riba trono di muher. Por ta, koe trahadó di Constitucion pa comodidad ta papia na toer lugar solamente di un rey, un regente, etc. (homber.)

Na fin di Constitucion, ora ningun hende ta corda mas riba sucesion di trono, ta parce un artikel importante, koe ta haci un papel importante den e asuntoe-aí, i koe principalmente den nos dianan-aki lo tene hopi hende masjá ocupar. Un artikel promé koe di últimoe di Constitucion, 198, ta bisa; "ningun trocamentoe por ta haci den Constitucion of den sucesion di trono duranti tempoe di un regencia."

Papiando di art. 198, *Vaderland* ta bisa:

"E tahamentoe-aí koe nan no a corda bon, lo por bira masjar fatal di e circumstancia-aki. Hende lo meste trece dilanti di nan bista, koe pa razon di e dos regel scirbirnan-aí, lo nos mees ta sinta ainda 14 anja manera cadená na nos Constitucion. E idea-aí di no por troca Constitucion, meste ta insoportabel pa esnan mees, koe lo no kier verander-é awor."

Nos no por drenta coe e siguramentoe-aki di *Vaderland*. Al contrari, si algun cos lo por doena nos algun consuelo na mortoe di Rey, lo ta e cordamentoe koe lo nos keda liber di un examen di nobo di Constitucion.

Vaderland ta jama e artikel no bon cordar. L'é ta bon huzgar asina, of mehor, coe e artikel-aí e doenador di ley a doena un prueba di bon bista i di un berdadera amor di Patria? Tempoe di un regencia no ta di mas impropio pa examina Constitucion di tera? Di un banda, e regente lo por toema parti aden pa mengua derechinan di e rey, koe a drenta den un herencia compleet di su tata? Si nan lo por habri p'e regente un ocasion di haci trampa, koe den un regencia di nos tempoe lo no por trece na scandal, manera den e famoso regencia Francésnan, maar toch por tien un carácter grave.

Ta berde, 14 anja den nos dia, ta un tempoe largoe, pasobra nos biba coe vapor, maar lo ta útil pa un Constitucion també hiba un bida asina liger? Lo no ta mas di consegá, koe nos pone un frena akí na nos coerimentoe hopi bez muchoe liger? Pa nos no tien nada di insoportabel den di e idea koe di akí na 14 anja nada por ta trocá den Constitucion; al contrali, nos ta kere, koe nos por toema masjar bon algun tem pa nos medita i prepara un trabao asina importante, bon i manera meste ta. I ademas, danki Dios, ainda Rey no a moeri.

Ni sikiera hende sabi koe su enfermedad ta di un carácter grave. Toch *Vaderland* kier pa un examen apart di Constitucion, particularmente di artikel 198 toema lugar prontoe. Toer partida — é ta papia den su gran puramentoe — lo por toema parti den di e examen."

Nos ta kere, koe Gobiernoe i Kamernan no corda ainda masjar bon, promé koe pa miedoe, nan coeminza coe muchoe puramentoe un trabao asina importante. Miedoe ta un mal doenador di consegoe, i akí é ta scondé tras di prudencia, koe *Vaderland* ta bisa: "Lugar nos percurá pa e leynan di voogd i regent, i tene un poco confianza riba bondad di Dios, koe lo por toema nos Rey prontoe, maar també l'E por larga é pa nos ainda hopi anja.

DROOGDOK TE CURACAO.

I. Plaats van het Dok.

De plaatsen aan de St. Annabaai te Curaçao, die voor het bouwen van een droogdok in aanmerking komen, zijn: de werf "de Wilde", de daartegen over gelegen plaats genaamd "Motet", de inham van het Schottegat bekend onder den naam "Parera" en ten laatste het terrein nabij het Kruitmagazijn aan het Schottegat.

Alle genoemde plaatsen bezitten een meer of minder diep in het land indringende inham. Door den vorm, die deze inhammen bezitten en de reeds bestaande waterdiepte van 2 tot 5 Meters, schijnen zij, na drooglegging, zeer geschikt tot het bouwen van een droogdok. Bij nader onderzoek evenwel komen er bezwaren voor den dag, voornamelijk betreffende het maken van den waterkeerenden dam en het drooghouden van den put, die de oogenschijnlijke terreinsvoordeelen geheel doen verloren gaan. De bodem toch, bestaande uit groote en kleine koraal- en tufsteenen vermengd met koraalzand, laat het water zeer gemakkelijk door, ten gevolge waarvan de waterkeerende dam ter afsluiting van den put niet dadelijk op den bodem kan gezet worden, maar diep tot op de vaste rots moet doordringen. De boringen, door mij op die plaatsen verricht, deden zien, dat, met uitzondering van den inham bij de werf „de Wilde", tot op een diepte van 7.50 Meter onder water nog geen vaste rots gevonden wordt. Het zeer eenvoudige toestel, waarover ik te beschikken had, veroorloofde niet het boorijzer tot op grooter diepte in te brengen, doch zelfs het gunstigste geval onderstellende, dat reeds op 8 à 9 Meter vaste rots te vinden is, dan nog zoude een afsluitdam, bij die groote diepte aanzienlijke kosten eischen en de bouw er van te meer nog gewaagd zijn, omdat geen goede klei, ter waterdichte afsluiting, op het land aanwezig is.

Bij den mond van den inham der werf „de Wilde" alleen, wordt vaste rots tot op een diepte van 5.50 Meters onder den waterspiegel gevonden; aldaar dus zoude het mogelijk zijn een houten kistdam zonder te groote kosten te bouwen en den put op de gewone wijze droog te leggen. Evenwel zouden dan toch nog de afwezigheid van goede klei voor de waterdichte afsluiting een bezwaar zijn, dat groote onzekerheid omtrent de kosten van bemaling van den put zoude geven. Een nog grooter moeilijkheid, die den bouw van een dok op de genoemde werf in den weg staat, is de kleine oppervlakte van het beschikbare terrein. Van de plaats waar de kistdam zou kunnen geplaatst worden afgerekend, tot de lijn waar de hooge grond begint, heeft het lage en vlakke terrein geen grooter lengte dan 60 Meter. Het dok, dat zooals later zal besproken worden, een bouwlengte van meer dan 100 Meters behoeft, zou dus diep in den dadelijk sterk klimmenden hoogen grond moeten indringen en daardoor een hoogstaanzienlijk grondverzet van vaste rots noodig maken. Als een laatste bezwaar moet ook nog genoemd worden, dat in het dok, aan de windzijde door hoogen rotsgrond begrensd, de versche lucht en wind moeilijk kunnen toetreden, waardoor het arbeiden op die groote diepte voor de werklieden bezwaarlijker *dan elders* zoude zijn.

Door de moeilijkheid, althans de groote kostbaarheid, bij het bouwen van een kistdam ter afsluiting van één der inhammen Motet, Kruitmagazijn en Parera en de kleine oppervlakte van het terrein achter den inham van de werf „de Wilde" moet de bouw van een droogdok in één der vier opgenoemde inhammen ontraden worden en wel te meer, omdat met minder kosten en met grooter zekerheid, dan bij afdamming van een bestaand wateroppervlak kan verkregen worden, het dok in het droge te bouwen is. Hiertoe kunnen de terreinen Motet, Kruitmagazijn en Parera in aanmerking komen. Het eerste terrein echter, het eigendom zijnde van een particulier persoon, zal vermoedelijk niet dan met groote kosten te verkrijgen zijn, bovendien ligt het bij den oever 4 à 5 Meter boven den waterspiegel en blijft landwaarts langzaam doch steeds klimmende, waardoor het verzet aan grond belangrijk zoude worden.

Het laatstgenoemde terrein, hoewel gemakkelijker te verkrijgen, bezit bij een te hooge ligging tevens het nadeel ver van de haven gelegen te zijn en is zoowel te land als te water lastig te bereiken.

Het terrein bij het Kruitmagazijn eindelijk, in het Schottegat recht tegenover de haven gelegen, biedt voordeelen aan, die de beide eerst genoemde plaatsen geheel of gedeeltelijk missen, waardoor het boven deze als plaats voor het bouwen dok te verkiezen is. Deze voordeelen zijn:

Ten eerste, dat het Gouvernements-eigendom is:

Ten tweede, dat het over zijn geheele oppervlakte niet hooger dan 3.5 à 4.5 Meters boven den waterspiegel verheven ligt;

Ten derde, dat het terrein ruimte genoeg aanbiedt voor een eventueel noodige verlenging van het dok en voor het oprichten van verschillende maritieme etablissementen;

Ten vierde, dat zich vóór het terrein een uitgestrekt en 12 vadem diep wateroppervlak bevindt, waarin de te dokken schepen, zonder hinder voor de gewone scheepvaart, een veilige ligplaats verkrijgen; en

Ten vijfde, dat de inham ten noord-westen van het te bouwen dok, met een waterdiepte van 4 à 5 Meters, een veilige binnenhaven voor kleine schepen tot aanvoer van materialen en steenkolen vormt, geheel tegen den heerschenden wind beschermd en in de onmiddelijke nabijheid *van het dok* gelegen.

De twee bezwaren, die tegen de keus van dit terrein zouden kunnen aangevoerd worden, namelijk de noodzakelijke verplaatsing van het Kruitmagazijn en de eenigzins groote afstand tusschen de eigenlijke haven en het dok, zijn niet overwegend. Het bestaande Kruitmagazijn toch kan benuttigd en door verbouwing tot woning voor den opzichter of directeur van het dok ingericht worden, terwijl de kosten voor het bouwen van een magazijn op een andere plaats gering zijn in vergelijking met de uitgaven, die ter verkrijging van een geschikt terrein elders zouden noodig zijn. De afstand tusschen het dok en het einde der haven op de hoogte van Motet of de werf „de Wilde" bedraagt 600 M.; het afleggen van dien afstand, nabij een stad waar alles op een vervoer te water is ingericht en waar een stoomsleepbootje, dat in elk geval toch voor de exploitatie van het dok noodig is, de gemeenschap kan onderhouden, kan niet bezwarend zijn, vooral niet indien in aanmerking genomen wordt, dat daardoor tevens de moeilijkheden ontgaan worden, die het plaatsen van een dok ergens in de niet meer dan gemiddeld 140 Meter breede haven voor het vrije verkeer van groote schepen en kleine vaartuigen zoude mede brengen.

Het bouwen van een dok in het droge en wel op het terrein van het Kruitmagazijn, dat overwegende voordeelen boven elk ander in aanmerking komend terrein aanbiedt, oordeel ik dus, zoowel ten opzichte der aanlegkosten, als ook wat zekerheid omtrent de uitvoering betreft, het verkieslijkst.

(Wordt vervolgd.)

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

De stoombooten van de Red „D" lijn zullen van Curaçao naar New-York vertrekken: 15 September — zij worden uit New-York hier verwacht: 18 September.

— Ingevolge machtiging des Konings bij besluit van 1 Aug. jl. N° 23 wordt:

1° Zr. Ms. schroefstoomschip 4e. kl. *Sommelsdijk*, liggende te Hellevoetsluis, met 16 Aug. a. s. in dienst gesteld met bestemming om Zr. Ms. schroefstoomschip *Alkmaar* ter zijner tijd als stationsschip in de wateren van Curaçao te vervangen;

2° het bevel over dien bodem opgedragen aan Zr. Ms. adjudant in gewonen dienst, den kapt.-luit. W. baron Van Hogendorp, met bepaling dat hij gedurende dat bevel als

...gedetacheerd zal worden gevoegd ...an Zr. Ms. Militair Huis.

DE CHOLERA.

In de laatste week van Augustus waren de Cholera-tijdingen zeer verontrustend. *Marseille* bracht nog dagelijks een 10-tal, *Toulon* een 12-tal offers aan die vreeselijke ziekte. Vooral in laatstgenoemde stad maakte de vrees zich in steeds hoogeren graad van de gemoederen meester, zoodat men daar tegenover de dagelijks teragkeerende vluchtelingen zeer vijandig gezind wordt.

— *La Spezia*, in Italië, telt reeds ... dooden aan de Cholera. *Bergamo* heeft 11, *Cuneo* insgelijks 11, en *Carrara* 14 dooden per dag.

ROME, 26 Aug. — De onderhandelingen tusschen het Vaticaan en Zwitserland beloven een gunstigen uitslag.

MADRID, 25 Aug. — *Zorilla*, de radicale agitator, bereidt Spanje op een nieuwe Revolutie voor; de Regeering ...enwel neemt flinke voorzorgsmaatregelen.

BRUSSEL, 2.. Aug. — In de Kamer van Afgevaardigden werd heden de nieuwe wet op het onderwijs met ... tegen 50 stemmen aangenomen.

LONDEN, 26 Aug. — Op het eiland ...sey werd heden een aardbeving gevoeld, die wel 30 seconden aanhield.

CARÁCAS. — Bij besluit van 25 Aug. j. l. heeft de Venezolaansche Regeering de verspreiding verboden van de *Encycliek over de Vrijmetselarij*, ook om reden, dat zij denkbeelden behelst, die strijdig zijn met de instellingen en wetten van de Republiek.

PANAMA, 25 Aug. — Don Rafael ...ñez, President der Republiek van ...namá is op 20 Augustus geïnstalleerd.

Uit *Perú* zijn berichten aangekomen, die ons den tegenwoordigen toestand alles behalve gunstig kenbaar maken.

Generaal *Caceres*, de tegen-president van Generaal *Iglesias* heeft ... circulaire aan de Mogendheden ...zonden, waarin hij bekend maakt, ... bestuur in handen genomen te hebben.

De Regeering heeft de Openbaarmaking van berichten over de bewegingen van Caceres, en over hare ... daden, verboden.

Brandschattingen zijn aan de orde van den dag.

— Uit *Concepcion* in *Chile* meldt ..., dat er eene aardbeving geweest is, die de gebouwen hevig ...teerde.

CHINA.

De laatste berichten betrekkelijk China maken melding van een bombardement dat de Chineesche stad *Foochow* heeft ondergaan. In Frankrijk zelf schijnt de bevolking niet ... belang in den Chineeschen oorlog te stellen, ofschoon natuurlijk ... regeering de geringste zegepraal ... Franschen en de jongste vernieling van eenige Chineesche ...pen breed uitmeet. Ook is ... het in Europa en Amerika ... niet eens, of en de bekende ... van schadeloosstelling wegens ... aanval der Chineezen op *Langson*, en de daaropvolgde Fransche ...gsoperatiën wel volgens recht en ...jkheid zijn geschied. Immers ... antwoord op beide vragen ...gt geheel af van de oplossing ... tweede vraag: of het tractaat van Tien-tsin, op 12 Mei j. l. ...loten, een *definitive* regeling, dan niet meer dan een loutere grondslag voor eene tijdelijke wapenschorsing geweest is. Hevig is de strijd, in de laatste dagen van Augustus ...schen de Fransche en Engelsche ...den gestreden werd. De vernieling der Chineesche vloot door de Franschen werd een barbaarschheid ...noemd, — „Te dezen opzichte heeft Frankrijk zich niet te verantwoorden tegenover eene natie, die Alexandrië in brand geschoten heeft,"

luidde het antwoord van de *Voltaire* en de *Temps* aan de Londen-*Times*.

— *Generaal Millot* zal een inval van Chineesche troepen in Tongking aanstonds krachtig weerstand bieden.

— *Admiraal Courbet* trachtte op 25 Aug. j. l. de monding van de Foo-Chow rivier binnen te komen; de Chineezen bedienden echter de Krupp-kanonnen van het „Witte Fort" zoo uitnemend, dat de Fransche pantserschepen na een strijd van 3 uren terug moesten keeren.

— China is geheel onvoorbereid om een oorlog met Frankrijk te beginnen; ofschoon men elken dag een officieele oorlogsverklaring wachtende is. De Franschen verzekeren, dat alleen de inneming van Peking een einde aan den oorlog maken kan.

Saint-Firmin, 1 Juli 1884.

Mi muy estimado Amigoe Cobi.

(*Siguimentoe di N° 35.*)

POSADA CABAI BLANCOE.

Promer dia koe mi por a sali cas pa haja aire frescoe, mi atencion a cai riba un bordji cologar arriba den porta di Posada. Es bordji tabatien pintar un General na uniform, sintar riba un cabai blancoe blancoe. Awor mi a comprende, pakiko el a haja nomber di CABAI BLANCOE. Mientra tantoe mi tabata para admira es retrato magnífico, donjo di Posada mees a jega i dici coe mi: Senjor, sigur, e retrato ta masjar bon pintar; ta hala atencion i admiracion di toer hende; pero Senjor meste sabi tambe, koe e bordji ta un trofeo di tempoe republicano, no di anja 30, ma di anja 1792. Den e tempoe-ajá donjo di e posada no tabata un jioe di nostera. Algun anja pasar el a bini di Marseille ó di Toulon, ma den su coestumber den su idea el no tabata un *Vendeo*. Hendenan, ki tabata anoche den posada tabata papia un coe otro, koe donjo di posada jamar *Brassac*, tabata un spion di partida, di revolucionarionan, ma esai no a kita hendenan for di su posada.

Meimei for di es pueblo bon católico Brassac a sali manera un incrédulo i coe masjar idea: el mees tabata bebe binja coe hende, koe tabata bisita su posada. El tabata casar; su muher, jioe di Provence tabata pejor koe el mees.

Promer bringador, sin misericordia pa pobernan, el tabatien mas rabia ainda coe Reverende Senjor Guyader, Pastoor di San Firmin, i masjar stimar di su pueblo.

Algun seman koe pastoor Guyader no tabata biba na pastori mas, wel nan tabata miré toer dia na misa: el tabata tene catesaci, confesa hende, batiza jioe i bai pa hende maloe segun su coestumber; ma asina koe tabata anoche, pastoor no tabatai mas. Un dia el tabata aki, otro dia ajá. Anoche tabata es tempoe aja masjar peligroso. Partida di e revolucionarionan tabata probecha di anoche pa cohe hende bon i di padernan. Momentoe asina e puebel tabata kere i el tabata tene masjar bon warda pa pastoor. Ma coe toer e prudencia, toch tabata conocir na oende pastoor tabata pasa anoche. Muher di donjo di posada tabata sabi toer coe, ma el no tabata papia nada; el tabata informa na oende koe pastoor tabata pasa coe tantoe compasion, koe toer pueblo tabatien confianza den diéle: un hende poco mas spiertoe lo a comprende unbé, koe es muher tabata haci esai coe mal idea.

Un Sergeant na cabez di 10 grenadier, a drenta San Firmin, i aja el a stop: ora koe el a saca su horologie di plata, el a groenja; ta tempran, nos ta jega promer koe ora, ma nos por a baha na Posada di CABAI BLANCOE. Brassac, e ladron por bebe anto salur coe nos, el ta harta su bibida. Revolucionarionan koe tabata den di es pueblo-aja, no tabata asina maloe manera nan tabata papia: principalmente nan ki tabata pasa bao di Sergeant Molher, tabata puntra nan amigoe di realistanan i ademas nan toer tabata di Real-Vaisseau, promer-aja gloria di aciento real. Caba nan a camna mas alceuw, no pa camina publicoe, ma pa mondi.

— Ta un spectakel, asina un di e grenadiernan tabata groenja — ta kiko — un dozijn di soldaat mester bai cohe un pastoor? — pejor koe ta anoche, asina un otro tabata groenja. — Stop, asina Sergeant Molher tabata grita nan.

Klok di misa tabata bati 12 ora, i Brassac tabata tende pia di hende. Ora koe el a habri porta el a bati manoe tres bez. Mees senjal nan a doené, ma el no por a mira nan pasobra tabata scur. Nan no a caba bati manoe, koe nan a drenta posada CABAI BLANCOE. Cas tabata grandi, ma poco bacir, no tabatien nada mas k'un kasji grandi, i un mesa rondor. Arriba e mesa tabatien bottel i glas, aji algun tabata toema algoe pa fresca coerazon, otro tabata bebe boerachi. Na hoeki di kamer en frente di porta di cas tabatien un ledikant grandi di paloe coe gordein berde abao i blancoe arriba, cabez di ledikant tabata para contra muraja.

Algun di e grenadiernan, sintar arriba banki, tabata manera alceuw, otro tabata papia poco-poco.

— Bam! asina Sergeant Molher a grita, bam! promer koe dia ta habri nos mester ta den Cantonnementos, sino nos por haja nos den trabao aki. República no kier bringa coe Realistanan pa un sool prisionero. Bam! na pastori, i si el ta baci, nos a haci nos deber.

— Pobercitoenan! asina muher di donjo di posada a grita. Pastoor no tai, mi sa sigur. Ma mi sabi tambe na oende el ta. Para poco, largá mi na mi cuenta i lo mi trecé aki. Nos mester pasa poco plezier coe n'ele. Mi esposo mester tené su curpa maloe i bai droemi den ledikant.

Ora koe el a papia esai, es diabel di muher a hiba soldaatnan den un otro kamer, caba el a cende su lantern pa bai afor coe nele, pasobra anoche tabata masjar scur. Ora koe e grenadiernan tabata sinta trobe na mesa, Brassac tabata droemi coe su cabez arriba coesintjinan, un ora el tabata kega manera un hende maloe, un otro ora el tabata canta cantica di caja i papia palabra mahos. Ma no muchoe despues el tabata parce na sonjo.

Despues koe muher di donjo di posada a corda un ratoe, el a cohe camina pa bai liger na un cas koe tabata para meimei di un coenucoe cerca di pastori. Ora koe el tabata jega porta di coral, cachornan marrar na cadena a coeminza grita duroe, cachornan di toer bisinja tabata grita tambe. Arriba es gritoe di cachornan, hende di cas koe tabata lamantar ainda, a sali afor, i nan a puntra, ma den scur:

— Kende t'ai?

— Brassac su muher. Mi esposo ta droemi maloe i el ta pidi Pastoor.

— Pastoor no ta aki, pasa bai noema!

— Sí, el ta aki, mi sá sigur.

El a sigi grita coe boz haltoe, pa toer hende koe tabata den cas lo tende; ma el no a haja respondi mas.

— No, sjon Pastoor! no bai aó; ta un trastoe di es mal muher, asina donjo di coenucoe tabata pidi, mientra koe Pastoor kier a bai coe es muher.

Toer hende di cas tabata tene Pastoor coe forza i nan kier a scondé; ma Pastoor tabata bisa noema: mi mester bai, ta toca un alma. I como ningun no por a tene Pastoor, el a sali cerca e muher i dici: ata mi!

Despues di un cuart di ora, porta di posada CABAI BLANCOE a habri i Pastoor tabata mira su curpa rondonar di soldaatnan. Ora koe muher di donjo di posada tabata mira rond di kamer sin mira su esposo el a coeminza hari, mientra koe el tabata bira cara pa ledikant grandi i moenstra arriba diéle. Pastoor tabata coeminda coe gracia sin moenstra, koe el tabata spantar.

Grenadiernan no tabata papia ningun palabra i na un momentoe tabatien aja un tristoe spectakel. Muher di Brassac sool tabata masjar agitar, toer su palabra koe el tabata papia broebar i su gestoenan manera di un hende loco tabata moenstra, koe el tabata spantar.

— Com bai, hende maloe, asina Pastoor Guyader a puntra masjar calmo, i ora el a jega cerca ledikant el a habri gordein, a cohe un manoe di Brassac den su dos manoe, i el a cai na rodia abao. Toer tabata spantar. Toer tabata sinti un coerazon pisar i un tristeza grandi, koe ta cohé nos, na un mal noticia koe nos no sabi ainda.

Pastoor tabata doena un senjal koe Crucificar koe el tabatien den su manoe drechoe, i el a bisa „na rodia soldaatnan, na rodia dilanti di un cama di mortoe!" Revolucionarionan a cai plat abao na rodia, apesar koe na un otro ocasion nan a ... a spanta pa mortoe.

Wowo di toer soldaat tabata arriba cabez di es homber koe tabatien color di un mortoe caba i koe poco ora noema tabata bon i salur. El tabata droemi ajá sin forza, na kantoe di graf; ma toer en su conocementoe i capaz di midi profunce di abismo den cual el tabata tira su mees curpa. Su wowo kibrar caba, tabata busca su muher culpabel, koe tabata basca ... toe di un Pastoor caritativo.

Blancoe manera muraja i temblando ... nera un jerba berde, e muher a jega na su pia i el a cai contra ledikant, manoe na cabez. Un pa un soldaatnan a jega acerca. Apena e moeribundoe tabata hala resoe, el tabata droemi awa na wowo. Dios tabatien misericordia coenele, tabata lágrima di duele! Agonia tabata dura largoe. Ora koe Pastoor a sera wowo di es homber, el a bisa soldaatnan: mi ta boso prisonjero, hombernan bam di nos, si a mane, boso, marrá mi anto. Sergeant a cohe ... skopet, i manda nan pa sigié, ma coe Pastoor el a papia i dici: bo ta liber. ... si nunca bo ta hajá bo na peligroe, larga jama anto Sergeant Molher.

I coe toer grenadier di Regiment 26. ... mas bieuw di nan, a boeta acerca.

Revolucionarionan a warda nan ... pa no conta es historia, pa Republicanonan no toema benganza arriba nan. Ma ... choe tempoe despues noema, ora koe M... her tabata Colonel bao di Napoleon I, ... a doena honor na ánimo di Pastoor Guyader.

Coe toer, mi a loebida di doena es carta aki un titel. Si mi no ta jera, mi ultimo carta tabata Capittel VII, anto scirbi pa es carta aki:

CAPITTEL VIII.

Iyi den Posada „Cabai Blancoe."

Adios, mi Amigoe, pidi Dios pa mi ... lur, i coeminda mi famia i toer mi amigoenan.

Adios!
Bo Amigoe,
IJI.

TIN DI BENDE

NA

DRUKKERIJ DI VICARIATO.

BOEKI SIGIENTENAN:

Boeki di Oracion	ƒl 0,63
„ „ „ cu Congregaci i Cantica	1,50
„ „ „ (binder)	1,—
Boeki di Tomas A. Kempis (binder)	1,—
„ „ „ „ (coser).	0,60
„ „ **Cantica**	0,15
„ „ **Catesaci**	0,10
„ „ **Rosario**	0,10
„ „ **Historia di Bijbel**	0,15
Boeki di leza (tata i mama)	0,15
Camina di Cruz cu Meditacion	0,75
Ciento cuenta (binder)	0,60
„ „ (coser)	0,30
Les i Evangelionan di toer Dia Domingoe	2,—
Mees boeki, band ordinario	1,50
Nobena na honor di San Dominico	0,05
Nederl— Papiamentsch—Spaansch-Woordenboek (binder)	1,50
„ E mees (coser)	1,—
Rekenboek	0,15

HISTORISCH-GEOGRAPHISCHE ATLAS,

Bewerkt onder toezicht van

J. B. KAN.

RECTOR VAN HET GYMNASIUM TE ROTTERDAM. HERZIEN MET MEDEWERKING VAN

Dr. R. F. F. REUDLER.

met 56 kaarten

1 deel in linnen band........................ƒl 5.—

Boekhandel van

A. BETHENCOURT E HIJOS.

DE MEEST GELEERDE ROMANTISCHE WERKEN

VAN DEN BEROEMDEN VLAAMSCHEN SCHRIJVER

HENDRIK CONSCIENCE,

BOEKHANDEL VAN A. BETHENCOURT E HIJOS...

VOLKSUITGAVE.

Blinde Rosa	ƒl .10	Hoe men schilder wordt	.10
De Bauwachter	.10	Koning Ormand	.60
Een goed hart	.10	Mengelingen	.10
Een Slachtoffer der moederliefde	.10	[illegible]	.30
Een steun uit het graf	.10	Plaag der Dorpen	.30
Een Zeemans-huisgezin	.10	Rikke-tikke-tak	.10
Eene uitvinding des duivels	.10	Siska van Roosemaal	.10
Eene verwarde zaak	.30	Twee (De) vrienden	.10
Grootmoeder (De)	.10	Wat eene moeder lijden kan	.10

TEEKENSCHOOL.

Oefeningen voor het aanschouwelijk, uit het hoofd en schriftelijk teekenen

DOOR

W. [illegible]

Eerste stukje—[illegible] 1–16.
Tweede stukje—[illegible] 1–20.
Derde stukje—[illegible] 1–16.
Vierde stukje—[illegible] 1–20.
☞ Ieder stukje.............................. ƒl [illegible]

A. BETHENCOURT E HIJOS.

INDEX LIBRORUM PROHIBITORUM

juxta exemplar romanum

Jussu sanctissimi domini nostri PIO IX.

Pontificis máximi editua

anno MDCCCLXXVI.

EDITIO NOVISSIMA

in qua libri omnes ab apostolica sede usque ad annum 1878 proscripti suis locis recensentur. 1 vol. demi chagrin ƒl 2,50

A. BETHENCOURT E HIJOS.

"EL POLIGLOTA NAUTICO ILUSTRADO,"

obra única de este estilo que se ha publicado y que comprende lo siguiente: Dibujos de todos los buques de vela en uso actualmente, con su velámen, sus varias alboraduras, jarcia, etc. marcados y numerados con cuido y completamente descritos en *español, frances, italiano, aleman, scandinavio, é inglés.* Contiene igualmente cinco hermosos dibujos ilustrando el casco de una nave como tambien el interior y exterior del mismo con las diferentes partes correspondientes, tambien plenamente descritos en dichos idiomas. Ademas de lo que antecede, el libro contiene un número de páginas dedicadas á varias frases y términos técnicos de marina referentes al tiempo, maniobra de buques, colision, accidentes en la mar, averias de cargamento y otros muchos demasiado extensos para enumerar en esta.

Es una obra sumamente útil para las Compañias de seguro marítimo, Liquidadores de averias marítimas, Abogados de marina, Comerciantes, Capitanes, Corredores de buques, Traductores y todas las personas interesadas en asuntos de marina, su autor **J. C. Coxe.**

Esta obra forma un tomo del tamaño 12x16 pulgadas, y está bien encuadernado.

Se halla de venta en la libreria de A. Bethencourt é hijos á razon de seis Dollars en oro Americano.

EL LATINO AMERICANO

Periódico para familias, de literatura, ciencias, artes, viajes, música, teatro, modas, conocimientos útiles é intereses generales: se publica en New-York y sus agentes en esta isla A. Bethencourt é hijos, ademas queda espedito, ya por agrupaciones de cinco ó mas suscritores, y aun uno solo, dirijirse á la casa: Hektograph Manufacturing Cº 22 x 24 Church St. New-York.

El que se suscriba al Latino Americano obtiene de regalo una bonita estampa iluminada, de una Bella Americana, ó de Romeo y Julieta y ademas, si la suerte le favorece, puede obtener uno de los siguientes premios:

$ 2000, $ 1000, $ 500, $ 100, $ 5, [illegible] piano de $ [illegible], una maquina de Coser $ [illegible] un abanico de $ 10 ó un quitasué de $ [illegible] pues hay setecientos treinta premios.

¿Quién no se desprende de tres dollars oro americano, para obtener un buen periódico, una buena estampa y la eventualidad de ganar Dos mil Dollars?

Las personas que se han suscrito en esta agencia han obtenido el recibo de la empresa con el número correspondiente a la loteria y ademas la estampa ofrecida.

Los empresarios, atendiendo á indicaciones de varias agencias han contratado marcos apareciados para las estampas que regalan y pueden dar á cinco florines con marco y si la estampa viene montada en cuadro de tela y barnizada cuesta entonces ƒl 1.25 mas, total para los suscritores ƒl 6.25 para el efecto es necesario que se pidan varios marcos á la vez para que el [illegible] se consiga mas barato y el cual corre por cuenta de la empresa. En nuestra agencia estan de muestra dos de los elegantes marcos dorados.

El Repertorio Colombiano

Revista mensual.—Director, Cárlos M[illegible] [illegible] y Administrador, [illegible]no Gutierrez.—Suscricion por año seis pesos colombianos de á 10/10, cada cuaderno contiene 80 ó mas páginas en 8º mayor, así semestre forma un volúmen de 480 páginas mas ó ménos. Agentes en Curazao

A. Bethencourt é hijos.

POLVOS DE BRONCE

PROPIO PARA IMPRESIONES

Color de oro para impresiones comunes	la onza ƒl [illegible]
Color de oro, fino para tarjetas	„ „ [illegible]
Color de oro, extra fino.	„ „ [illegible]
Color de plata.	„ „ [illegible]
Color de plata, fino	„ „ [illegible]
Color de Cardenal, fino	„ „ [illegible]
Color Azul de plomo, fino	„ „ [illegible]

De venta en la libreria de

A. Bethencourt é hijos

PRÆLECTIONES PHILOSOPHICAE

AD MENTEM

S. THOMÆ AQUINATIS

DOCTORIS ANGELICI

AUCTORE

P. VALLET, P. S.-S.

PHILOSOPHIÆ PROFESSORE IN SEMINARIO ISSIACENSI.

Tertia editio, accuratius emendata

1 vol. [illegible] en demi chagrin [illegible]